

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ
ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 100
ΑΘΗΝΑΙ Τ. 131

ΣΕΙΡΑ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ
«ΣΦΡΑΓΙΔΟΛΙΘΟΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΠΟΧΩΝ»

ΚΛΑΣΕΙΣ — ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ — ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. Δραχμαί 2 — Τεμάχια 3.000.000
«Λέων επιτιθέμενος κατά Ταύρου»
2. Δραχμαί 4,50 — Τεμάχια 3.000.000
«Υδρόβια πτερυγίζοντα πτηνά»
3. Δραχμαί 7 — Τεμάχια 2.000.000
«Πληγωμένος Ταύρος»
4. Δραχμαί 8,50 — Τεμάχια 2.400.000
«Κεφαλή Σειληνού»
5. Δραχμαί 11 — Τεμάχια 600.000
«Δάμαλις θηλάζουσα τὸ τέκνον της»

ΛΟΙΠΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΣΧΕΔΙΑΣΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ: Ὑπὸ τῶν καλλιτεχνῶν Παναγιώτου Γράββαλου καὶ Βασιλικῆς Κωνσταντινέα.

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ: 25 × 29,5 χιλιοστά τῶν γραμματοσήμων κλάσεων δραχμῶν 2-4,50-7 καὶ 27 × 40 χιλιοστά τῶν γραμματοσήμων κλάσεων δραχμῶν 8,50 καὶ 11.

Διὰ λόγους αἰσθητικῆς τῶν γραμματοσήμων, πρὸ τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας αὐτῶν ἀναγράφεται ὀλόκληρος ἢ ἔνδειξις «ΔΡΑΧΜΑΙ»

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΣ: Πολυχρωμία Offset.

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ: Γραφικαὶ Τέχναι «Ἀσπιώτη-Ἐλκα» Α.Ε. Ἀθῆναι.

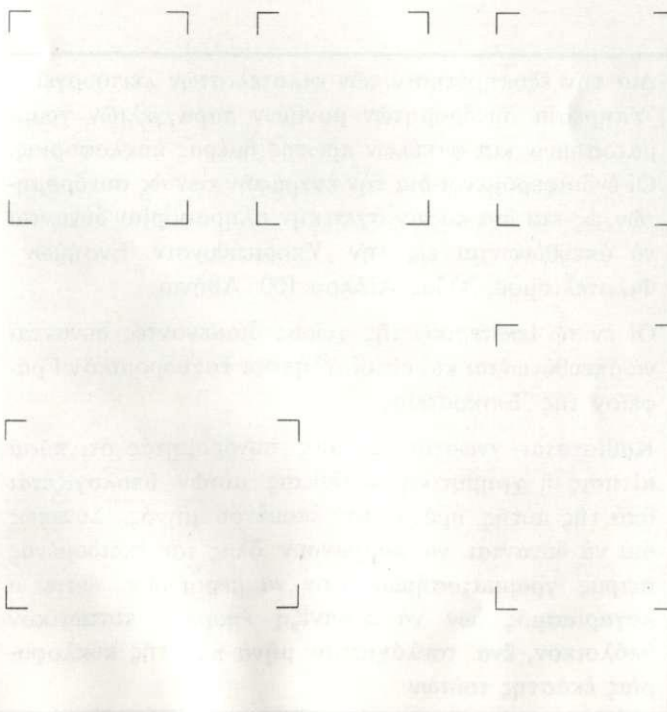
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Τὰ γραμματόσημα θὰ τεθοῦν εἰς κυκλοφορίαν τὴν 10ην Μαΐου 1976 καὶ θὰ πωλοῦνται μέχρι καὶ τῆς 9ης Μαΐου 1977 ἔκτος ἐὰν ἤθελον ἐξαντληθῆ ἑνωρίτερον.

ΦΑΚΕΛΟΙ ΠΡΩΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Θὰ ἐκδοθοῦν εἰκονογραφημένοι φάκελοι πρώτης ἡμέρας κυκλοφορίας, οἱ ὅποιοι θὰ διατεθοῦν ἀντὶ δραχμῶν 35 ἕκαστος, ἢτοι δύο δραχμάς ἐπὶ πλέον τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τῶν ἐπ' αὐτοῦ γραμματοσήμων.

Οἱ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοιούτων φακέλων δύνανται νὰ ἐνεργήσουν σχετικὴν προεγγραφήν εἰς τὰ κατὰ τόπους Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα ἀπὸ 10ης ἕως καὶ 20ης Ἀπριλίου 1976.

ΚΡΗΤΟΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΣΦΡΑΓΙΔΟΓΛΥΦΙΑ

Οί μινωικοί Κρήτες σὲ καμμιά ἄλλη τέχνη δὲν μπόρεσαν νὰ ἐκφράσουν καλύτερα τὴν ἰδιαίτερη κλίση τους στὸ κομψό, τὸ μικρογραφικό, τὸ χαριτωμένο ὅσο στὴν σφραγιδογλυφία. Ἦδη ἀπὸ τὴν προανακτορική περίοδο χρησιμοποίησαν μαλακὲς πέτρες καὶ ἔλεφαντοκόκκαλο γιὰ νὰ σκαλίσουν ποικίλες παραστάσεις ἐπάνω σὲ πολὺ μικρὲς σφραγίδες κυλινδρικές, κομβιόσχημες, πρισματικές ἢ μὲ πλαστικά σχήματα ποὺ μιμοῦνταν τὸ πιὸ πολὺ ζῶα ἢ τὶς κεφαλὲς τους. Σὲ τέτοιες σφραγίδες ἔκαμαν γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ἐμφάνισή τους τὰ ἰδεογράμματα, μιὰ πρόδρομη μορφή γραφῆς, καὶ τὰ πρῶτα ἱερογλυφικά. Τὰ σκαλιστὰ σχέδια ἦταν διακοσμητικὰ καὶ παραστατικά, ὄχι σπάνια μὲ συμβολικὸ χαρακτήρα. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς παλαιονακτορικῆς περιόδου, γύρω στὰ 1900 π.Χ. σφραγίδες κατασκευάζονταν ἀπὸ μισοπολύτιμες καὶ πολύτιμες σκληρὲς πέτρες, τὸν ἀμέθυστο, τὸν χαλκηδόνιο, τὸν ἰασπι, τοὺς διάφορους ἀχάτες, τὸν αἱματίτη καὶ μετεωρίτη, τὸν σάρδιο καὶ τὸν σαρδόνυχα κ.ἄ, τὸ πιὸ πολὺ πάνω σὲ τρίπλευρες καὶ τετράπλευρες πρισματικές σφραγίδες καὶ σὲ κομψὰ σφραγιδάκια — signets — μὲ τορνευτὰ στελέχη. Σὲ τέτοιες σφραγίδες ἡ ἱερογλυφικὴ γραφὴ ἔγινε κομψὴ καὶ καλλιγραφημένη, ἐνῶ παράλληλα οἱ παραστάσεις καὶ τὰ κοσμήματα ἔγιναν ποικιλώτατα καὶ ἐξαιρετικὰ ἐπιμελημένα. Τότε ἔκαναν τὴν ἐμφάνισή τους τὰ πρῶτα κομψὰ φυσιοκρατικὰ θέματα καὶ ὅπως φαίνεται, καὶ μερικὲς βασιλικὲς προσωπογραφίες, ἐνῶ τὰ διακοσμητικὰ μοτίβα ἀντλήθηκαν ἀπὸ τὸν πλοῦσιο διάκοσμο τῆς καμαραϊκῆς κεραμογραφίας. Ἡ μεγάλη ἀκμὴ τῶν σφραγιδόλιθων ὅμως εἶναι ἐκεῖνη τῆς νεοανακτορικῆς περιόδου 1700-1380 π.Χ., ἐνῶ μετὰ τὴν καταστροφὴ τῶν μινωικῶν ἀνακτορικῶν κέντρων, τὸ κέντρο τοῦ βάρους μετατοπίζεται στὴν μυκηναϊκὴ ἑλλαδικὴ περιοχὴ, ἡ ὁποία ἤδη ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση τοῦ μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ ἀκολούθησε τὰ μινωικὰ πρότυπα. Οἱ σφραγίδες ποὺ ἡ χρῆση τους ἦταν πολλαπλῆ, ἀφοῦ χρησιμοποιοῦνταν γιὰ σφραγιστικὴ ἐξασφάλιση, πολλὲς φορές σὰν μαγικά περίαπτα καὶ συχνά σὰν κοσμήματα, ποὺ τὰ φοροῦσαν σὲ βραχιόλι, κολιέδες ἢ ἐξαρτήματα, περιορίσθηκαν τώρα σὲ λίγα σχήματα, τὸ φακόσχημο, τὸ ἀμυγδαλόσχημο, τὸν πεπιεσμένο κύλινδρο καὶ τὸ ἀτρακτοειδές. Γιὰ τοὺς πιὸ ἐκλεκτοὺς χρησιμοποιήθηκαν μισοπολύτι-

μες και πολύτιμες πέτρες από εκείνες που αναφέραμε και πολλές άλλες, αλλά το πιο πολύ ο άχατης, ο ίασπις και ο σάρδιος. Ἡ λάξευσή τους, πάντα σε γλυφή αρνητική για να αποδοθῆ κατά τὴν σφράγιση θετικά, προξενεί μεγάλο θαυμασμό· στην περιορισμένη ἐπιφάνεια αποδόθηκαν με καταπληκτικό τρόπο ποικιλώτατα φυσιοκρατικά θέματα, ιδιαίτερα από τὸν κόσμο τῆς φύσης, τὸν φυτικό ἢ τὸν ζωικό, τῆς ξηρᾶς, τῆς θάλασσας ἢ τοῦ ἀέρα. Ἰδιαίτερα ἀγαπητὰ γίνηκαν τὰ θέματα με τοὺς ταύρους, τὰ λιοντάρια, τὰ ἐλάφια, τοὺς αἰγάγρους· τὰ ζῶα παραστάθηκαν στην φυσική τους ζωὴ. Ἐνας πληγωμένος ταῦρος ἀνορθώνει με ἀγωνία τὸ κεφάλι του — ὅπως στὸν ἴασπι ἀπὸ τὸν θολωτὸ τάφο τοῦ Βαφειοῦ τοῦ τέλους τοῦ 15ου αἰ. π.Χ. — ἄλλοτε παραστάθηκαν δραματικοὶ ἀγῶνες ζῶων — ὅπως στὸν ὄνυχα ἀπὸ θολωτὸ τάφο τῆς Μιδέας, γύρω στὸ 1400 π.Χ., ὅπου λιοντάρι κάνει ἐπίθεση ἐνάντια σὲ ταῦρο. Εἰδυλ-
λιακὲς σκηνὲς εἶναι τὸ ἴδιο ἀγαπητές. Ἐτσι σὲ ὠραῖο κρητικὸ σφραγιδόλιθο ἀπὸ ὄνυχα, τοῦ 15ου αἰῶνα π.Χ. αὐτόμορφο στὸ σχῆμα, εἰκονίσθηκε δαμαλίδα νὰ θηλάζη τὸ μοσχάρι της. Ἀπὸ τὸν κόσμο τῶν πουλιῶν τὰ πιὸ χαρακτηριστικὰ ἦταν τὰ ὑδρόβια. Ἐτσι παραστάθηκαν νὰ πτερυγίζουν σὲ ὠραῖο σάρδιο τῶν γύρω στὰ 1400 π.Χ. χρόνων. Πολὺ ἀγαπητὰ θέματα ἦταν ἀκόμη τὰ ταυροκαθάψια, τὰ ἀγωνίσματα ταυροκαθαπτῶν με τοὺς ταύρους. Οἱ λατρευτικὲς σκηνὲς μέσα σὲ ἱερά, μπροστὰ σὲ βωμοὺς, πάνω σὲ κορυφὲς βουνῶν ἀποτελέσαν για μᾶς σημαντικὴ πηγὴ για τὴν γνώση τῆς κρητομυκηναϊκῆς θρησκείας. Τέτοιου εἶδους σκηνὲς συχνότερα εἰκονίσθηκαν σὲ χρυσὰ σφραγιστικὰ δακτυλίδια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὄχι λίγα σώθηκαν τόσο στην Κρήτη ὅσο και στην ἐλλαδικὴ ἠπειρωτικὴ ἢ νησιωτικὴ περιοχὴ.

Κατὰ τὴν ἀκμὴ τοῦ μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ — ἀπὸ τὸ 1400 ὠς τὸ 1200 π.Χ. — οἱ παραστάσεις ἀντλήθηκαν ἀπὸ τὸν ἴδιο κύκλο τῆς φύσης και τῆς ἱερῆς τελετουργίας, ἀλλὰ γίνηκαν περισσότερο συμβατικὲς και τυποποιημένες. Ἡ χρησιμοποίησις τοῦ τρύπανου ἄφησε τὰ σημάδια της, ιδιαίτερα στις ἀρθρώσεις τῶν ζῶων. Οἱ πιὸ συνηθισμένοι σφραγιδόλιθοι κατασκευάζονταν ἀπὸ στεατίτη με ἀρκετὴ προχειρότητα και ὅσο προχωροῦσε ἡ παρακμὴ τόσο οἱ παραστάσεις τους γίνονταν πιὸ ἐπιπόλαιες και καμμιὰ φορὰ δυσκολογνώριστες. Ὅμως οἱ πιὸ διαλεχτοὶ σφραγιδόλιθοι ἐξακολούθησαν νὰ δείχνουν ὑψηλὴ στάθμη τέ-

χνης ὡς τὸ τέλος τοῦ μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ. Τὰ διδάγματα τῆς κρητομυκηναϊκῆς σφραγιδολογίας ἐξακολούθησαν νὰ καρποφοροῦν και μετὰ τὴν ἐξαφάνισις τοῦ μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ, συχνὰ με ἀναβιώσεις που τις συναντοῦμε στην μικρογλυπτικὴ τῶν δακτυλιολίθων και τῶν νομισμάτων. Ἐνα ὠραῖο ἐλληνιστικῆς ἐποχῆς δεῖγμα εἶναι ὁ δακτυλιόλιθος ἀπὸ σαρδόβυχα με τὸ ἐκφραστικὸ κεφάλι τοῦ Σειληνοῦ.

Καθηγητῆς Ν. ΠΛΑΤΩΝ

Διὰ τὴν ἐξυπηρέτησις τῶν φιλοτελιστῶν λειτουργεῖ ἡ Ἑπιμετελεῖα συνδρομητῶν μονίμων παραγγελιῶν γραμματοσήμων και φακέλων πρώτης ἡμέρας κυκλοφορίας. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν ὡς συνδρομητῶν, ὡς και διὰ πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν δύνανται νὰ ἀπευθύνονται εἰς τὴν Ἑπιμετελεῖαν Ἑνσήμων - Φιλοτελισμοῦ, Ὁδὸς Αἰόλου 100 Ἀθήναι.

Οἱ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας διαμένοντες δύνανται νὰ ἀπευθύνονται και εἰς οἰονδήποτε Ταχυδρομικὸν Γραφεῖον τῆς Ἑπικρατείας.

Καθίσταται γνωστὸν εἰς τοὺς συνδρομητὰς ὅτι πᾶσα αἴτησις ἢ χρηματικὴ κατάθεσις αὐτῶν ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας τοῦ ἐπομένου μηνός. Συνεπῶς διὰ νὰ δύνανται νὰ λαμβάνουν ὅλας τὰς ἐκδιδομένας σειρὰς γραμματοσήμων δέον νὰ μεριμνοῦν, ὥστε ὁ λογαριασμός τῶν νὰ ἐμφανίξη ἐπαρκὲς πιστωτικὸν ὑπόλοιπον, ἕνα τουλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς κυκλοφορίας ἐκάστης τούτων.